

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів
України від 26 вересня 2002 р. № 1447»

1. Мета

Удосконалення Методики грошової оцінки пам'яток, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2002 № 1447, шляхом викладення її у новій редакції.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Визначення вартості пам'яток, а саме – нерухомих об'єктів, що мають історичну цінність для держави та формують її культурну спадщину, здійснюється відповідно до Методики грошової оцінки пам'яток, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2002 № 1447 (далі – Методика), деякі положення якої на сьогодні не відповідають нормам національних стандартів оцінки, Закону України «Про охорону культурної спадщини», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158 (в редакції наказу Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501).

Особливі вимоги до проведення оцінки пам'яток є необхідними як для їх охорони, так і для економіки держави. Зокрема, визначення вартості пам'яток проводиться у таких випадках:

- відчуження;
- передачі у володіння, користування, управління;
- передачі в оренду;
- переоцінки основних засобів для цілей бухгалтерського обліку;
- оцінки / переоцінки активів для цілей визначення стартової ціни продажу або стартової орендної плати;
- передачі в заставу;
- страхування.

На сьогодні, на жаль, виникла ще одна мета оцінки – визначення шкоди та збитків, завданих культурній спадщині України внаслідок збройної агресії Російської Федерації. За даними Міністерства культури, на початок травня 2026 року через російську агресію в Україні зруйновано та пошкоджено 1783 пам'ятки культурної спадщини, серед яких 161 має статус національного значення, 1460 – місцевого, 162 – щойно виявлені, повністю зруйновано 46 пам'яток.

Необхідність внесення змін до Методики зумовлена численними змінами в нормативних документах з оцінки, які відбулися з дати затвердження Методики в 2002 році. Поточна редакція Методики містить низку вимог, які протягом більш ніж 20 років ускладнюють, а в деяких випадках унеможливають виконання робіт з оцінки пам'яток.

З огляду на зазначене Фонд державного майна України розробив проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови

Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2002 р. № 1447» (далі – Проект постанови).

3. Основні положення проекту акта

Проект постанови передбачає удосконалення процедури оцінки пам'яток культурної спадщини суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання із дотриманням вимог Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні».

Зокрема, змінами до Методики удосконалюються та встановлюються особливості порядку застосування порівняльного, витратного та дохідного підходів до оцінки пам'яток, які передбачені національними стандартами оцінки, враховуючи особливість такого нерухомого майна, як пам'ятки археології, історії, монументального мистецтва, архітектури та містобудування, садово-паркового мистецтва, ландшафтних пам'яток національного та місцевого значення. Також Методика доповнюється додатками, які містять інформацію для визначення необхідних показників.

Зазначені зміни реалізуються шляхом викладення Методики в новій редакції.

4. Правові аспекти

Нормативно-правова база, що стосується питання оцінки пам'яток, включає: Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Закон України «Про охорону культурної спадщини», Методику грошової оцінки пам'яток, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2002 № 1447, Порядок обліку об'єктів культурної спадщини, затверджений наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158 (в редакції наказу Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501), національні стандарти оцінки.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень, передбачених Проектом постанови, не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не стосується соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю і сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект постанови не стосується питань соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996, щодо Проекту постанови проводилися консультації з громадськістю.

З цією метою Проект постанови був включений до Орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю на 2026 рік, затвердженого

наказом Фонду державного майна України від 19.12.2025 № 2328 (із змінами).

Проект постанови разом із повідомленням про його оприлюднення та аналізом регуляторного впливу був розміщений 10.07.2026 на офіційному сайті Фонду державного майна України для одержання зауважень і пропозицій.

За результатами проведення громадських консультацій до Проекту постанови були надані зауваження. Зазначені зауваження були частково враховані. Звіт про проведення електронних консультацій з громадськістю стосовно Проекту постанови оприлюднений на офіційному сайті Фонду державного майна України.

7. Оцінка відповідності

Проект постанови не містить положень, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

За предметом правового регулювання Проект постанови не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Обов'язковими критеріями, за якими буде оцінюватися ефективність проекту акта, є:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти господарювання (суб'єкти оціночної діяльності)	Позитивний	Удосконалення методичного забезпечення оцінки пам'яток спростить порядок оцінки такого нерухомого майна та підвищить якість оцінки.
Держава	Позитивний	Наявність регламентованого порядку оцінки пам'яток, що відповідає нормам

Органи місцевого самоврядування	Позитивний	національних стандартів оцінки, Закону України «Про охорону культурної спадщини», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158 (в редакції наказу Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501). Захист інтересів держави та органів місцевого самоврядування при визначенні вартості нерухомого майна, що має історичну цінність для держави та формує її культурну спадщину.
---------------------------------	------------	---

**Голова Фонду
державного майна України**

Дмитро НАТАЛУХА

_____ 2026 р.